

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора з

навчальної роботи

Анна ЖДАНОВА

30 червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 20. ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність: І8 Фармація

Освітньо-професійна програма: Фармація

Робоча програма навчальної дисципліни «Фармацевтична опіка» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра спеціальності І8 Фармація, освітньо-професійної програми «Фармація».

Розробник:

Олена ТОКАРЕВА – викладач циклової комісії фармації.

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії фармації.

Протокол № 4 від «25» червня 2026 р.

Голова циклової комісії фармації Олена ТОКАРЕВА

Робочу програму погоджено Педагогічною радою Фахового коледжу Приватного вищого навчального закладу «Медико-Природничий Університет».

Протокол № 13 від «30» червня 2026 р.

Голова Педагогічної ради Марія ДУДНИК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень освіти	Характеристика навчальної	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	Обов'язковий освітній компонент	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: I8 «Фармація»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
		Семестр	
		5-й	
		Лекції	
		30 год.	
		Практичні	
		24 год.	
		Семінарські	
		-	
		Самостійна робота	
		36 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 54 год. – аудиторні заняття, 36 год. – самостійна робота (60 % до 40 %).

Анотація

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання для підготовки фахівців спеціальності І8 «Фармація» освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» відповідно до стандарту фахової передвищої освіти, встановлених за освітньо-професійною програмою «Фармація».

Фармацевтична опіка є інтегральною навчальною дисципліною, яка розкриває практичне застосування фундаментальних знань медико-біологічних та фармацевтичних наук для забезпечення надання якісної та безпечної фармацевтичної допомоги (послуги) під час звернення відвідувачів до аптеки з певними скаргами на самопочуття, відповідно до положень чинних Належних практик та принципів, на яких ґрунтується фармацевтична опіка.

2. Мета навчальної дисципліни «Фармацевтична опіка»

Мета: набуття комплексу знань, професійно важливих умінь та навичок, що дозволить, при зверненні відвідувачів до аптеки, розпізнати загрозливі симптоми, які потребують обов'язкової консультації лікаря, обрати максимально раціональну лікарську терапію для конкретного хворого, здійснити фармацевтичну опіку в умовах аптеки, виявити ранні клінічні ознаки негативного впливу лікарських засобів на організм хворого та провести корекцію таких станів.

Знання та вміння після опанування дисципліни:

1. Демонструє знання та розуміння основних медико-біологічних, фармацевтичних термінів та понять.
2. Застосовує знання вимог законодавчо-нормативних, правових актів та положень Належних фармацевтичних практик для вирішення професійних питань.
3. Розпізнає загрозливі для життя симптоми при зверненні пацієнтів/відвідувачів до аптеки.
4. Обирає максимально раціональну лікарську терапію для конкретного хворого при відсутності загрозливих симптомів.
5. Обґрунтовує доцільність вибору лікарського засобу та лікарської форми, з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування.
6. Здійснює фармацевтичну опіку з урахуванням категорій населення, які потребують особливої уваги під час відповідального самолікування (особи літнього та похилого віку, підлітки, новонароджені діти, вагітні жінки, жінки в період лактації).
7. Консультує споживачів лікарських препаратів та товарів аптечного асортименту, дотримуючись принципів фармацевтичної опіки.
8. Класифікує лікарські засоби за умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.
9. Надає рекомендації щодо клініко-фармацевтичних аспектів лікарської взаємодії, взаємодії лікарських препаратів з продуктами харчування, алкоголем,

з метою попередження небажаних реакцій організму.

10. Надає загальні рекомендації щодо особливостей поведінки, організації способу життя, харчування пацієнтів при наявності певних симптомів.

11. Проводить інформаційно-профілактичну роботу серед населення та медичних працівників.

12. Пропагує сучасні форми та методи формування здорового способу життя

Під час вивчення дисципліни «Фармацевтична опіка» у здобувачів передвищої освіти мають сформуватися наступні компетентності:

Загальні:

ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність застосовувати на практиці принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності.

СК4. Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.

СК5. Здатність виконувати завдання, направлені на забезпечення та контроль якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини.

СК6. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту.

СК7. Здатність виготовляти лікарські засоби в умовах аптеки.

СК8. Здатність застосовувати на практиці нормативно-технічну документацію у процесі промислового виробництва лікарських засобів.

СК9. Здатність виконувати технологічні операції в процесі промислового виробництва фармацевтичних препаратів.

СК10. Здатність надавати домедичну допомогу.

СК11. Здатність ідентифікувати лікарську рослинну сировину, систематизувати її за класами хімічної будови біологічно активних речовин.

СК12. Здатність відпускати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту.

СК13. Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам лікарських засобів та товарів аптечного асортименту.

СК14. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.

• основні завдання навчальної дисципліни на досягнення результатів навчання:

РН3. Встановлювати ділові комунікації між усіма учасниками професійної діяльності.

РН4. Використовувати інформаційно-комунікативні технології та інформаційно-пошукові системи у професійній діяльності.

РН5. Використовувати нормативно-правові акти в процесі професійної діяльності, положення належних фармацевтичних практик, всі наявні стандартні процедури з метою завчасного забезпечення якості виробленої продукції, наданої послуги, виконаної роботи тощо.

РН6. Здійснювати професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармації.

РН7. Дотримуватися вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності.

РН8. Дотримуватись принципів фармацевтичної етики та деонтології у професійній діяльності.

РН9. Пропагувати здоровий спосіб життя з метою збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності, поширювати інформацію щодо профілактики захворювань, небезпеки безвідповідального самолікування.

РН10. Не допускати відпуску неякісних та фальсифікованих лікарських засобів з аптеки та її структурних підрозділів.

РН12. Забезпечувати належне зберігання та схоронність лікарських засобів та товарів аптечного асортименту відповідно до вимог нормативних документів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ЄКТС.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні та профілактиці найпоширеніших нездужань у разі зверненні до аптечного закладу

Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки. Основні положення Належної аптечної практики

Роль фармацевтичного фахівця в системі охорони здоров'я в світлі стратегії ВООЗ на ХХІ ст. «Фармацевтична опіка» та основні обов'язки і завдання фармацевта в здійсненні якісної фармацевтичної опіки. Основні зводи правил (належні практики) призначення яких забезпечити якість, ефективність та безпеку ліків. Самодопомога, самопрофілактика. Самолікуванню в сучасних умовах. Причини розвитку концепції самолікування в сучасних умовах. Характеристика розвитку світового фармацевтичного ринку.

Тема 2. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань (біль у горлі, риніт, кашель, лихоманка)

Захворювання, які спричиняють біль у горлі. Загрозливі симптоми, які супроводжують біль у горлі та вимагають звернутись до лікаря. Загальні рекомендації щодо заходів при болю в горлі. Рекомендації щодо заходів при болю в горлі у дітей та вагітних. Напрямки симптоматичного лікування болю в горлі. Безрецептурні антисептичні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Рослинні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Протимікробні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Протизапальні лікарські засоби для симптоматичного лікування болю в горлі. Особливості застосування ефірних олій, кислоти аскорбінової. Особливості застосування лікарських засобів з листя евкаліпту. Особливості застосування лікарських засобів, що містять фенол. Особливості застосування лікарських засобів, що містять йод. Особливості застосування лікарських засобів, декаметоксину. Особливості застосування окремих лікарських форм та засобів.

Тема 3. Фармацевтична опіка при профілактиці застудних захворювань.

Зміст роз'яснювальної роботи, яку мають проводити фармацевти щодо профілактики захворювання на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції. Основні рекомендації щодо загальних знань, які мають надавати фармацевтичні працівники населенню. Групи населення, які відносяться до груп ризику щодо захворювання на грип та ГРВІ. Санітарні правила, які має дотримуватись населення під час епідемії. Загрозливі симптоми, які вимагають звернення до лікаря під час поширення захворюваності на грип та ГРВІ. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні грипу та ГРВІ. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування грипу та ГРВІ. Безрецептурні лікарські засоби для попередження захворювань на грип та ГРВІ. Рекомендації та застереження щодо застосування лікарських засобів для симптоматичного лікування грипу та

ГРВІ. Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта в процесі фармацевтичної опіки.

Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні суглобового та м'язового болю.

Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних препаратів для симптоматичного лікування суглобового та м'язового болю. Принципи фармацевтичної опіки при відпуску рецептурних препаратів для лікування захворювань опорно-рухової системи. Інформування пацієнтів про умови раціонального викори стання ліків, їх поєднання з їжею, правила збереження та ін. Особливості симптоматичного лікування больового синдрому у декретованих категорій відвідувачів аптек.

Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю голови та зубного болю.

Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при головному болю. Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні головного болю. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування головного болю. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для лікування головного болю: Загальні рекомендації при симптоматичному лікуванні головного болю. Додаткова інформація, яку обов'язково має надати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

Надати рекомендації щодо застосування лікарського засобу, умов прийому, терміну лікування, правил зберігання лікарських засобів. Застереження при застосуванні (особливості прийому, побічна дія, вплив режиму харчування тощо). Засоби для профілактики карієсу. Протимікробні засоби та антисептики для місцевого лікування захворювань порожнини рота.

Тема 6. Фармацевтична опіка при лікуванні симптомів алергії.

Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при алергії. Алгоритм фармацевтичної опіки при алергії. Групи лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп для симптоматичного лікування алергії. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування алергії. Додаткова інформація, що має бути надана пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні корости та педикульозу.

Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних препаратів для симптоматичного лікування уражень шкірних покривів: мікротравми (порізи, садни, подряпини), термічні і хімічні ушкодження поверхневих шарів шкіри (опіки, відмороження), герпес губ, поверхневі мікози, акне (вугрова сип), себорея, короста, педикульоз; інформування пацієнтів про умови раціонального використання ліків, їх поєднання з їжею, правила збереження та ін. Принципи фармацевтичної опіки при відпуску рецептурних препаратів для лікування інфекційних захворювань шкіри. Особливості симптоматичного лікування

травматичних, інфекційних та паразитарних уражень шкіри та її придатків у декретованих категорій відвідувачів аптек.

Модуль 2. Фармацевтична опіка пацієнтів при відпуску з аптеки окремих груп лікарських засобів при захворюваннях органів та систем.

Фармацевтична опіка окремих категорій хворих, які потребують особливої уваги

Тема 8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів діяльності ЦНС.

Фармацевтична опіка при відпуску безрецептурних препаратів для симптоматичного лікування захворювань нервової системи (тривожні стани, астения та інсомній); інформування пацієнтів про умови раціонального використання ліків, їх поєднання з їжею, правила збереження та ін. Принципи фармацевтичної опіки при відпуску рецептурних препаратів для лікування порушень діяльності центральної нервової системи. Немедикаментозні методи лікування захворювань нервової системи (тривожні стани, астения та інсомній). Особливості симптоматичного лікування тривожних станів та інсомній у декретованих категорій відвідувачів аптек.

Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів травлення (діареї, дисбіозу, метеоризму, печії та запору, ферментативної недостатності підшлункової залози, порушеннях функції жовчного міхура та жовчовивідних шляхів).

Інформація, яку має отримати фармацевт для оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких, вимагає негайного звернення до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при діареї. Групи лікарських засобів та безрецептурні представники цих груп, які застосовуються для симптоматичного лікування діареї. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування діареї. Додаткова інформація, яку обов'язково має надавати фармацевт пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

Інформація, яку має отримати фармацевт для об'єктивної оцінки потреб пацієнта. Загрозливі симптоми, наявність яких при запорі вимагає негайно звернутись до лікаря. Алгоритм фармацевтичної опіки при закрепі. Перелік груп лікарських засобів та безрецептурних представників цих груп, що можуть використовуватись для лікування закрепу. Рекомендації та застереження при застосуванні лікарських засобів для симптоматичного лікування закрепу. Додаткова інформація, яка обов'язково має надаватись пацієнту при здійсненні фармацевтичної опіки.

Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри

Принципи фармацевтичної опіки при відпуску рецептурних препаратів для лікування інфекційних захворювань шкіри. Особливості симптоматичного лікування травматичних, інфекційних та паразитарних уражень шкіри та її придатків у декретованих категорій відвідувачів аптек.

Тема 11. Фармацевтична опіка окремих категорій пацієнтів/відвідувачів аптеки.

Вікові особливості фармакокінетики, фармакодинаміки, дозування лікарських препаратів. Вибір зручної лікарської форми.

Тема 12. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії ліків та продуктів харчування.

Основні фактори, що мають значення при взаємодії ліків і їжі. Шляхи можливого впливу їжі на фармакологічні властивості ліків. Взаємодія лікарських препаратів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с р		л	п/с	лаб	інд	с р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Вступ до фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні та профілактиці найпоширеніших нездужань у разі зверненні до аптечного закладу												
Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки. Основні положення Належної аптечної практики	10	4	2			4						
Тема 2. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань (біль у горлі, риніт, кашель, лихоманка)	6	2	2			2						
Тема 3. Фармацевтична опіка при профілактиці застудних захворювань.	7	2	2			3						
Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні суглобового та м'язового болю.	7	2	2			3						
Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю голови та зубного болю.	7	2	2			3						
Тема 6. Фармацевтична опіка при лікуванні симптомів алергії.	7	2	2			3						
Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні корости та педикульозу.	7	2	2			3						
Всього за 1 модуль	51	16	14			51						
Модуль 2. Фармацевтична опіка пацієнтів при відпуску з аптеки окремих груп лікарських засобів при захворюваннях органів та систем. Фармацевтична опіка окремих категорій хворих, які потребують особливої уваги												
Тема 8. Фармацевтична опіка при	9	4	2			3						

симптоматичному лікуванні розладів діяльності ЦНС.												
Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів травлення (діареї, дисбіозу, метеоризму, печії та запору, ферментативної недостатності підшлункової залози, порушеннях функції жовчного міхура та жовчовивідних шляхів).	7	2	2			3						
Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри	7	2	2			3						
Тема 11. Фармацевтична опіка окремих категорій пацієнтів/відвідувачів аптеки.	9	4	2			3						
Тема 12. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії ліків та продуктів харчування.	7	2	2			3						
Всього за 2 модуль	39	14	10			15						
Всього	90	30	24			36						

5. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Тема 1. Загальні положення фармацевтичної опіки. Основні положення Належної аптечної практики	4	
2	Тема 2. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань (біль у горлі, риніт, кашель, лихоманка)	2	
3	Тема 3. Фармацевтична опіка при профілактиці застудних захворювань.	2	
4	Тема 4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні суглобового та м'язового болю.	2	
5	Тема 5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю голови та зубного болю.	2	
6	Тема 6. Фармацевтична опіка при лікуванні симптомів алергії.	2	
7	Тема 7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні корости та педикульозу.	2	
8	Тема 8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів діяльності ЦНС.	4	
9	Тема 9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів травлення (діареї, дисбіозу, метеоризму, печії та запору, ферментативної недостатності підшлункової залози, порушеннях функції жовчного міхура та жовчовивідних шляхів).	2	

10	Тема 10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри	2	
11	Тема 11. Фармацевтична опіка окремих категорій пацієнтів/відвідувачів аптеки.	4	
12	Тема 12. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії ліків та продуктів харчування.	2	
	Разом	24	

6. Самостійна робота

№ з/п	Теми самостійної роботи	Кількість годин
1.	Позитивні та негативні сторони впровадження концепції самолікування в структуру охорони здоров'я.	2
2.	Привести перелік обов'язкових дій фармацевта в рамках GPP, при здійсненні фармацевтичної опіки.	2
3.	Привести алгоритм дій фармацевта при здійсненні фармацевтичної опіки.	2
4.	Основні рекомендації та консультації пацієнта, які має надати фармацевт в рамках фармацевтичної опіки, після вибору необхідного безрецептурного препарату.	2
5.	Перелік практичних дій (вмінь), які має демонструвати фармацевт, при наданні рекомендацій та консультацій в рамках фармацевтичної опіки.	2
6.	Умови для якісної фармацевтичної опіки.	2
7.	Фактори, що впливають на біодоступність.	2
8.	Розкрити поняття – фармацевтична опіка. Очікувані результати фармацевтичної опіки.	2
9.	Інформація, яку необхідно отримати фармацевту для оцінки потреб пацієнта.	2
10.	Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при захворюванні на риніт.	2
11.	Алгоритм фармацевтичної опіки при риніті.	2
12.	Додаткова інформація, яка обов'язково доводиться до пацієнта при відповідальному самолікуванні.	2
13.	Загрозливі симптоми при кашлі, які вимагають негайного звернення до лікаря.	2
14.	Загрозливі симптоми, які вимагають негайного звернення до лікаря при болю у м'язах і спині.	2
15.	Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у м'язах.	2
16.	Алгоритм фармацевтичної опіки при болю у спині.	2
17.	Загрозливі симптоми, що вимагають негайного звернення до лікаря при наявності печії.	2
18.	Алгоритм фармацевтичної опіки при симптоматичному лікуванні печії.	2
	Усього:	36

7. Методи навчання

Основними методами та формами навчання є:

У процесі вивчення освітнього компонента застосовуються словесні, наочні, практичні та інтерактивні методи навчання, зокрема: лекція, пояснення, бесіда, навчальна дискусія; демонстрація, ілюстрація, мультимедійна презентація, відеоматеріали; виконання лабораторних робіт, розв'язування розрахункових та ситуаційних задач, хімічний експеримент; кейс-метод, метод «мозковий штурм», проблемне навчання; самостійна робота з навчальною, довідковою та нормативною літературою; використання інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційних освітніх ресурсів. Зазначені методи забезпечують формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточна успішність із гуманітарних, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін, що викладаються здобувачам фахової передвищої освіти Фахового коледжу ПВНЗ «Медико-Природничий Університет» для об'єктивного вимірювання навчальних досягнень застосовуються такі види шкал оцінювання: 200-бальна шкала та традиційна 4-бальна шкала.

Бали з навчальних дисциплін конвертуються у традиційну 4-бальну шкалу: «5» – від 180 до 200 балів; «4» – від 150 до 179 балів; «3» – від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати здобувач освіти; «2» – нижче мінімальної кількості балів.

Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Поточний контроль – здійснюється під час практичних та лекційних занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Модульний контроль – здійснюється у формі контрольної роботи або тестування по завершенні вивчення певного модулю з курсу.

Підсумковий контроль – залік у 4-5 семестрі та іспит у 6 семестрі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється, якщо студент:

- глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
- вичерпно, послідовно, грамотно та логічно його викладає,
- правильно обґрунтовує прийняті рішення, має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
- видозмінення завдання не викликає у нього складності,
- виявляє знання основної та знайомство з додатковою літературою, передбачених програмою на рівні творчого використання.

2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:

- твердо знає програмний матеріал,
- грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,

- може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.

3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:

- засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
- припускається неточностей,
- недостатньо вірних формулювань,
- порушує послідовність у викладі матеріалу,
- відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.

4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:

- не знає значної частини програмного матеріалу,
- допускає суттєві помилки,
- з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

Конвертація балів ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 70 балів (мінімальної кількості балів), яку повинен набрати студент	«3»
від 69 і менше кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180 – 200	A	відмінно	зараховано
165 - 179	B	добре	
150 - 164	C		
135 - 149	D		
120 - 134	E	задовільно	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, що отримують здобувачі освіти (очна форма навчання)

Підсумковий контроль вважається складеним, якщо здобувач освіти набрав не менше 60 % від максимальної кількості балів, передбачених для підсумкового контролю. Загальна мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти для успішного завершення вивчення освітнього компонента, становить 120 балів із 200. Підсумкові результати навчання оцінюються за 200-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Співвідношення між результатами поточного контролю та підсумкового контролю становить 60 % та 40 % відповідно.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та Положення про оцінювання результатів навчання у Фаховому коледжі ПВНЗ «Медико-Природничий Університет».

9. Перелік питань до заліку

1. Фармацевтична опіка у професійній діяльності фармацевта. Основні положення Належної аптечної практики.

2. Класифікації лікарських засобів. Поняття про ОТС-препарати.

3. Побічна дія лікарських препаратів. Роль фармацевта у системі фармакологічного нагляду.

4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань (риніт, біль у горлі, кашель, лихоманка).

5. Фармацевтична опіка при профілактиці захворювання на грип та ГРВІ.

6. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні захворювань вуха.

7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю у м'язах та суглобах, головного та зубного болю.

8. Фармацевтична опіка при лікуванні симптомів алергії.

9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні поверхневих ран, опіків та обморожень.

10. Фармацевтична опіка при лікуванні грибкових уражень шкіри та нігтів.

11. Фармацевтична опіка при лікуванні герпетичного ураження губ, вірусних уражень шкіри та слизових оболонок.

12. Фармацевтична опіка: акне, себорея, алопеція, свербіж. Лікарські засоби для догляду за шкірою.

13. Фармацевтична опіка при паразитарних захворюваннях шкіри.

14. Фармацевтична опіка: порушення мозкового кровообігу, пам'яті, тривожні стани, стрес, безсоння, астенія.

15. Сприяння відмови від тютюнопаління.

16. Фармацевтична опіка: печія, функціональна диспепсія, порушенні апетиту, закреп, діарея, метеоризм, дисбактеріоз.

17. Фармацевтична опіка: порушення функції жовчного міхура та жовчовивідних шляхів, функції печінки.

18. Фармацевтична опіка: ферментна недостатність підшлункової залози.

19. Фармацевтична опіка: анемії.

20. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні захворювань нирок та сечовивідних шляхів.

21. Фармацевтична опіка: застосування контрацептивних засобів. Симптоматичне лікування клімактеричних розладів.

22. Принципи клініко-фармацевтичного підходу до вибору вітамінів, мінеральних добавок.

23. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні порушень функції опорнорухового апарату (остеопороз, остеоартроз).

24. Фармацевтична опіка при місцевому порушенні кровообігу (варикозне розширення вен, геморой).

25. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні порушень органів зору.

26. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні стоматологічних захворювань.

27. Фармацевтична опіка при профілактиці гельмінтозів.

28. Фармацевтична опіка окремих категорій пацієнтів/відвідувачів аптеки (діти, люди похилого віку, вагітність, лактація).

29. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії лікарських препаратів, ліків та продуктів харчування.

30. Алгоритм фармацевтичної опіки при формуванні аптечки першої допомоги.

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс освітнього компонента.

2. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт та самостійної роботи здобувачів освіти спеціальності І8 Фармація.

11. Рекомендована література

Основна

1. Зупанець, В. Черних, С. Попов та ін. Фармацевтична опіка: практичний посібник. - Київ: Фармацевт. -2025. – 244 с.

https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2022_7_pf.pdf

2. С.Ю. Штриголь, І.М. Риженко, К.Г. Щокіна та ін. Фармакологія: навчально-методичний посібник з позааудиторної та аудиторної роботи здобувачів вищої освіти. Харків : Вид-во НФаУ, 2023. – 277 с.

<https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/%D0%A4%D0%90%D0%A0%D0%9C%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9B>

[%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-1.pdf](#)

3. І.А. Зупанець, С.К. Шебеко, В.В. Черних та ін. Фармацевтична опіка пацієнтів при симптоматичному лікуванні захворювань сечовидільної системи : метод. рек. — Харків : Золоті сторінки, 2020. — 40 с.

<https://pharmcare.online/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%BD-2020.pdf>

Додаткова

1. Самура Б.Б., Крайдашенко О.В., Галаєва Я.Ю., Нальотов С.В., Грінь А.К. та ін. Клінічна фармакологія: Посібник для практ. занять. Донецьк: Вебер, 2009. 181 с

https://vet.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B0%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%9E.%D0%92.-%D0%9A%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%84%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf

2. А. Зупанець, С.Б. Попов, Ю.С. Рудик Симптоми та синдроми в практичній фармації. Принципи терапії : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.— Харків : Золоті сторінки, 2018. — 116 с.

<https://pharmcare.online/wp-content/uploads/2020/07/%D0%9A%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%BD-2020.pdf>

3. І.А. Зупанець, С.Б. Попов, Ю.С. Рудик Симптоми та синдроми в практичній фармації. Принципи терапії : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. — Харків : Золоті сторінки, 2018. — 116 с.

https://pharmcare.online/wp-content/uploads/2020/07/%D0%A1%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D1%82%D0%BE%D0%BC%D1%8B-%D0%B8-%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%BC%D1%8B_2018.pdf

4. В.Й.Кресюн, С.Б.Стречень, Г.Г.Відавська, Т.В.Трегуб, І.В.Погоріла, Г.О.Полуденко. Навчально-методичний посібник до практичних занять з клінічної фармакології. Одеса: ОНМУ. – 2016. – 148 с. [Google disk](#)

5. Клінічна фармація : підруч. для ВНЗ / І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: В. П. Черних, І. А.Зупанця, І. Г. Купновицької ; НФаУ. - Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2013. - 911 с.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Законодавство України - <http://zakon.rada.gov.ua/>

2. Інформаційна система „Компендіум” - <http://compendium.com.ua/>

3. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). <http://pharmbase.com.ua/>

4. Державний реєстр ЛЗ (Експертний центр ЛЗ) <http://www.drlz.kiev.ua/>

5. Довідник лікарських засобів <http://www.drlz.kiev.ua/>

6. Державний реєстр медичної техніки та ВМП <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx>

8. Національний перелік ОЛЗ та ВМП (МОЗ України). http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/

9. Накази МОЗ України. База стандартів медичної допомоги в Україні: Реєстр медико-технологічних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/>

10. МОЗ України. ПРОТОКОЛ ФАРМАЦЕВТА ПРИ ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ БЕЗ РЕЦЕПТА «СИМПТОМАТИЧНЕ ЛІКУВАННЯ АЛЕРГІЇ» 2022.- 244 с.

https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2022_7_pf.pdf